

INFORME SECTORIAL AGROALIMENTARI:

Un sector clau per a l'economia i la societat

Agroalimentari

Informe Sectorial

2019

Un sector clau per a
l'economia i per a la societat

La complexitat
de les exportacions
agroalimentàries
espanyoles

La indústria
agroalimentària:
estructura empresarial
i productivitat

El paper de les
oficines rurals en
la inclusió financera

Situació i perspectives del sector agroalimentari

Articles analítics

1 La complexitat de les exportacions agroalimentàries

2 La indústria agroalimentària: estructura empresarial i productivitat

3 El paper de les oficines rurals en la inclusió financera

Previsions de creixement del PIB real. CaixaBank Research

	2018	2019	2020	2021
Economia mundial	3,6	2,9	3,0	3,4
Economies avançades	2,2	1,7	1,4	1,6
Estats Units	2,9	2,3	1,9	1,8
Zona euro	1,9	1,2	1,0	1,3
Espanya	2,4	2,0	1,5	1,5
Economies emergents	4,5	3,8	4,2	4,5
Xina	6,6	6,1	5,5	5,7

Font: CaixaBank Research.

Factors de suport

- ▶ Reducció gradual de la incertesa (*brexit, trade war*)
- ▶ Política monetària
- ▶ Política fiscal en alguns països

Riscos a la baixa

- ▶ Coronavirus
- ▶ Tensions geopolítiques
- ▶ Intensificació dels conflictes socials
- ▶ Deteriorament de les relacions econòmiques entre els Estats Units i els seus socis comercials

Quadre macroeconòmic de l'economia espanyola (CaixaBank Research)

	2018	2019	2020	2021
PIB	2,4	2,0	1,5	1,5
Consum privat	1,8	1,1	1,3	1,3
Inversió	5,3	1,9	0,8	2,3
Inversió residencial	7,8	3,0	2,9	2,3
Exportacions	2,2	2,3	2,6	2,4
Altres variables				
Ocupació ETC (%) (milers EPA)	2,5 566	2,3 402	1,6 250	1,2 200
Taxa d'atur	15,3	14,1	13,6	13,2
Inflació	1,7	0,7	0,9	1,5
Saldo corrent (% PIB)	1,9	1,8	1,5	1,4
Saldo públic (% PIB)	-2,5	-2,3	-2,0	-1,6

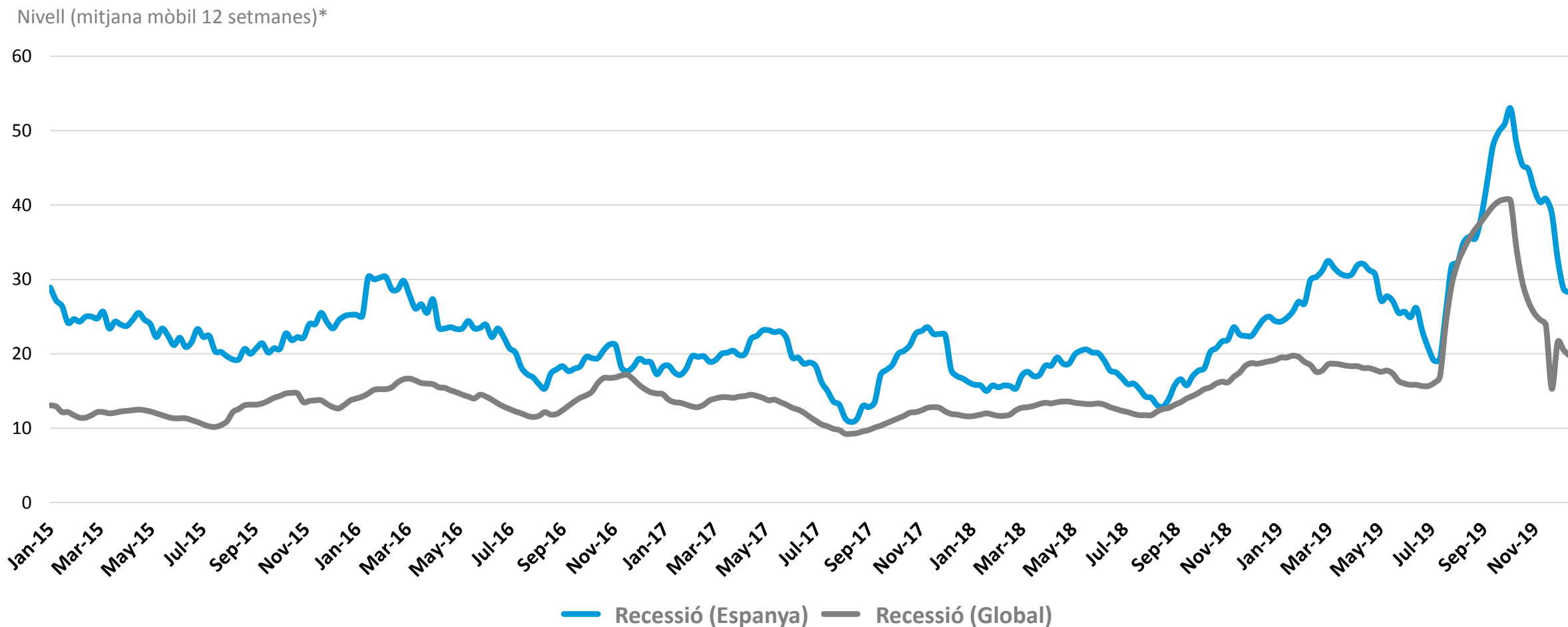
Factors que sostenen l'expansió:

- ↑ Creixement equilibrat (*exterior, immobiliari, endeutament, sector públic*)
- ↑ Condicions financeres acomodaticies

La desacceleració continuarà:

- ↓ Fase més madura del cicle
- ↓ Evolució continguda de la demanda interna
- ↓ Riscos interns i externs

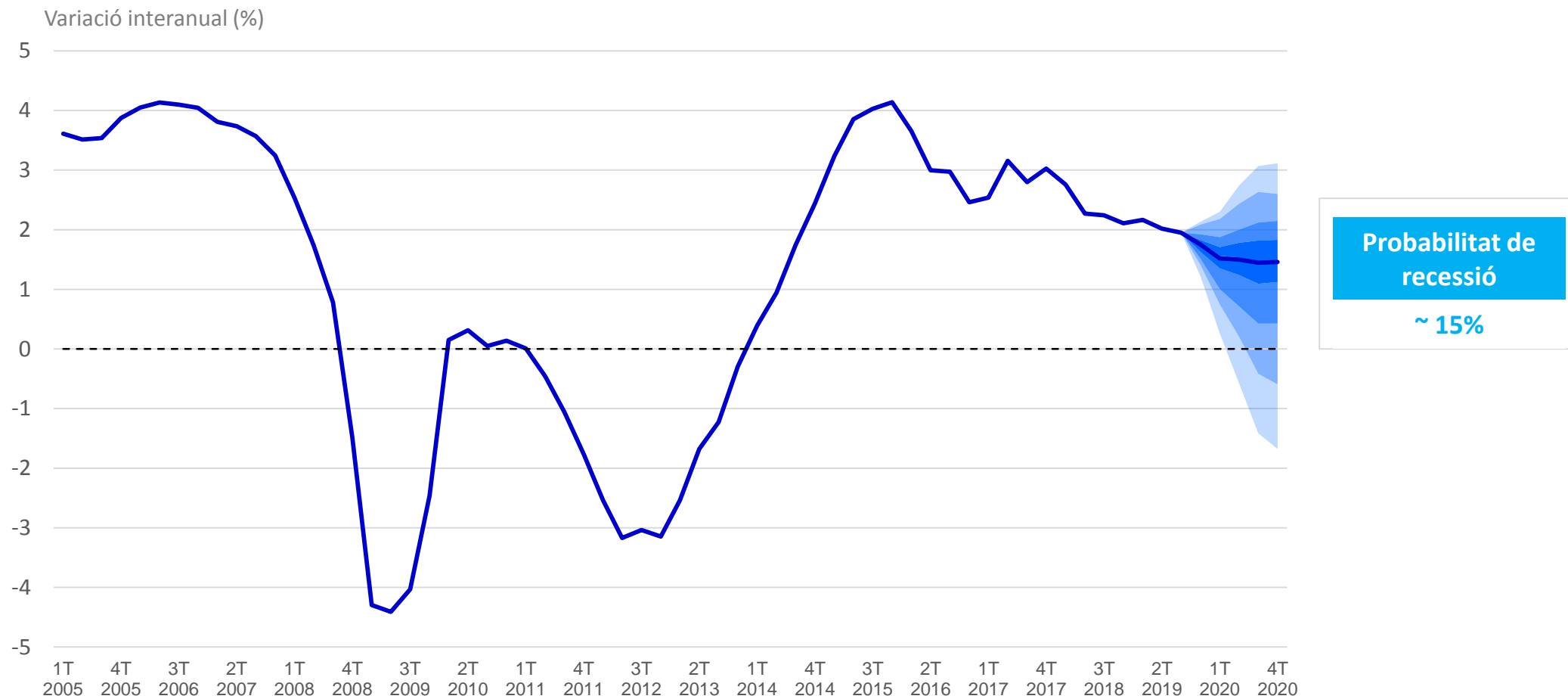
Cerques del terme “recessió” a Google

Nota: (*) Un valor de 100 indica la popularitat màxima d'un terme.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de Google Trends.

Previsió de creixement del PIB espanyol i intervals de confiança

Nota: Les bandes mostren els intervals de confiança al 90%, 80%, 70% i 60%.

Agroalimentari

Informe Sectorial

2019

Un sector clau per a
l'economia i per a la societat

La complexitat
de les exportacions
agroalimentàries
espanyoles

La indústria
agroalimentària:
estructura empresarial
i productivitat

El paper de les
oficines rurals en
la inclusió financera

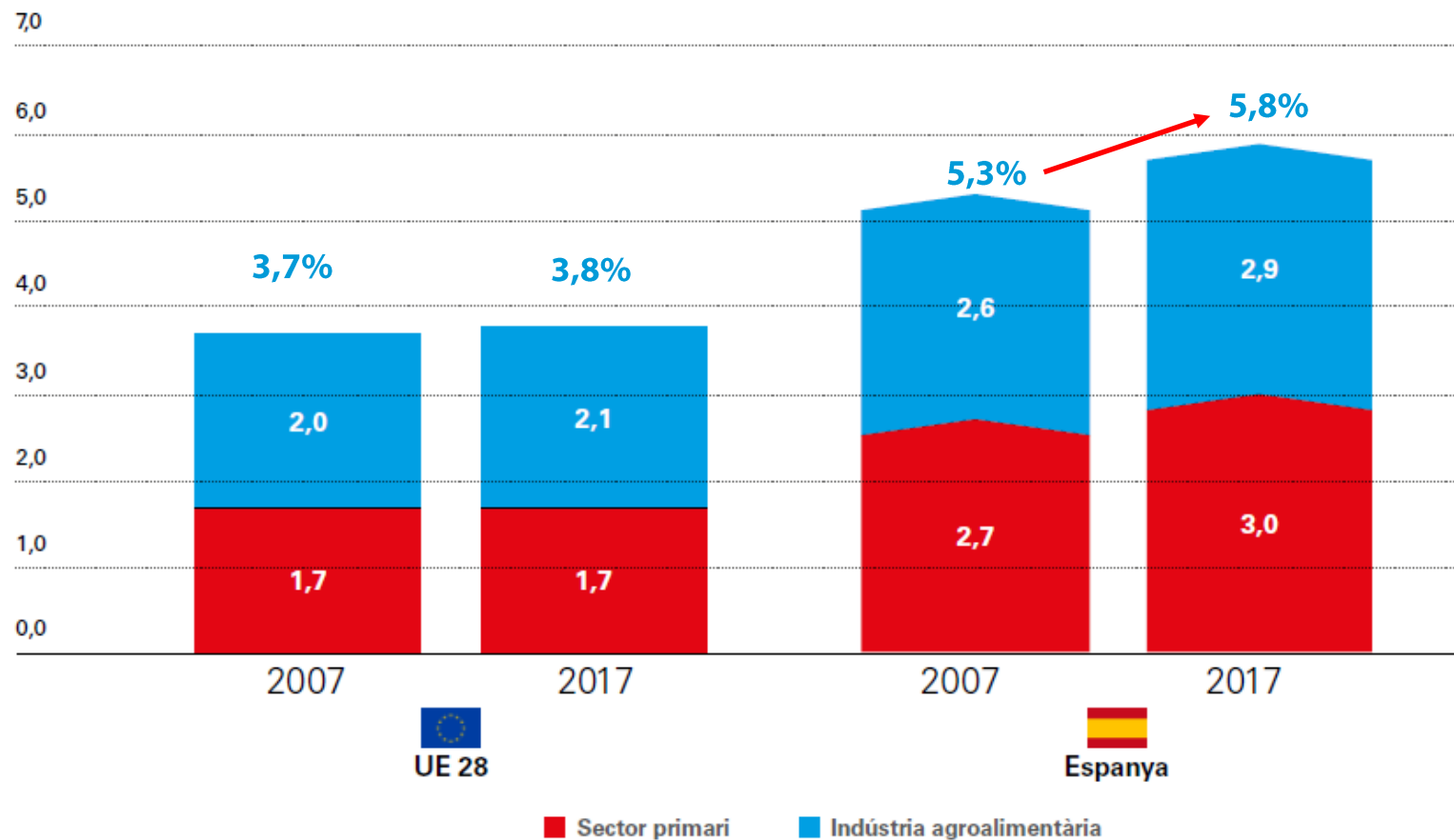
Situació i perspectives del sector agroalimentari

Articles analítics

- 1 La complexitat de les exportacions agroalimentàries
- 2 La indústria agroalimentària: estructura empresarial i productivitat
- 3 El paper de les oficines rurals en la inclusió financera

Pes del sector agroalimentari en el conjunt de l'economia

(% del VAB)

11% del PIB
si s'inclouen totes les
activitats de la cadena
agroalimentària

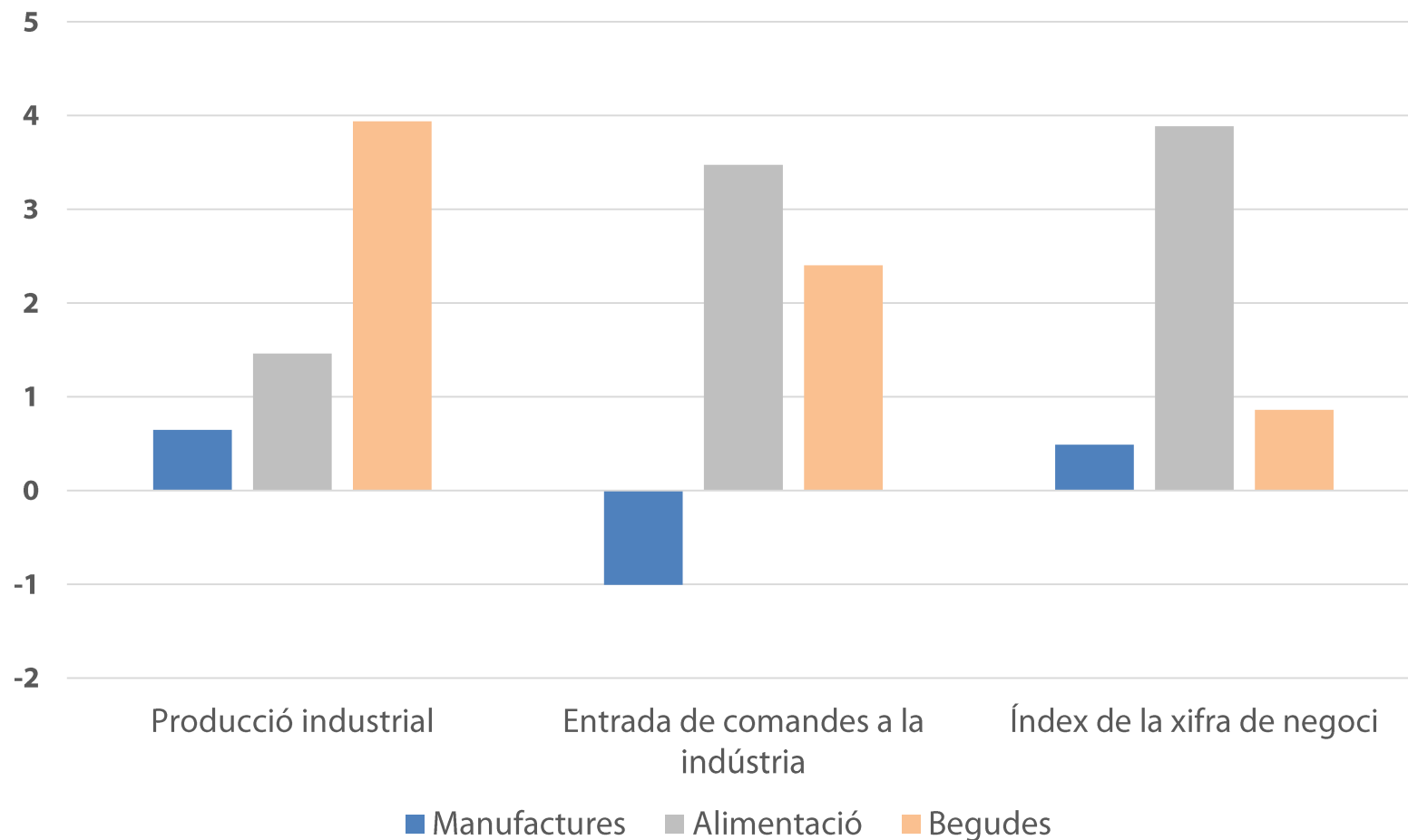
Aporta el **11,9%** del VAB
agroalimentari de la **UE**

El medi rural ocupa
un **84,2%** de tot el
territori espanyol

Font: CaixaBank Research, a partir de dades d'Eurostat.

Indicadors d'activitat de la indústria agroalimentària

Variació 2019 (%)

VAB real del sector primari

2,5% mitjana 2015-18

-2,6% al 2019

Renda agrària

5,4% mitjana 2015-18

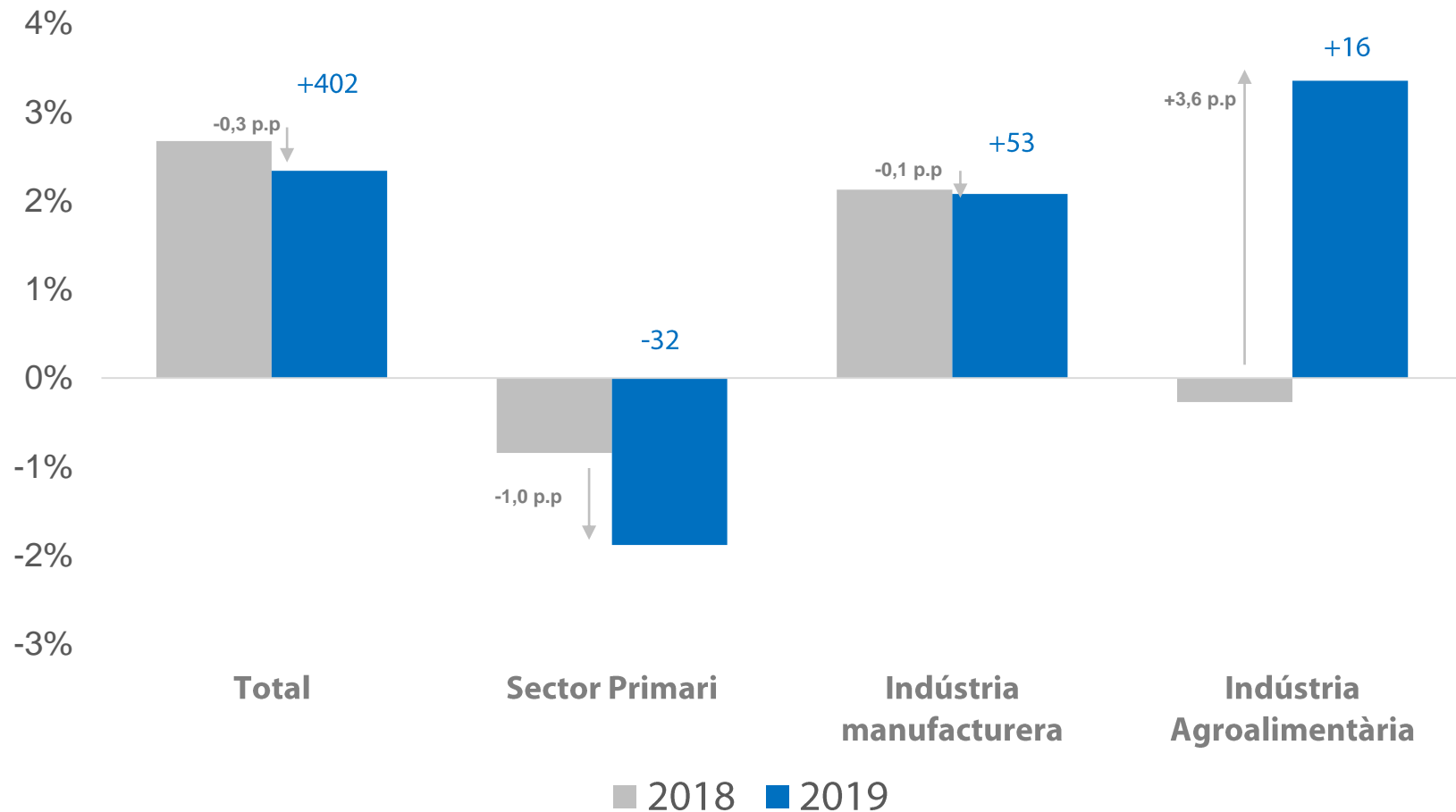
-8,4% al 2019

Ventes minoristes alimentació

+1,1% al 2019

Nombre d'ocupats (EPA)

Variació

Afiliats SS (2019)

-0,1% sector primari
+1,4% indústria agro

Incidència Salari Mínim en el sector primari

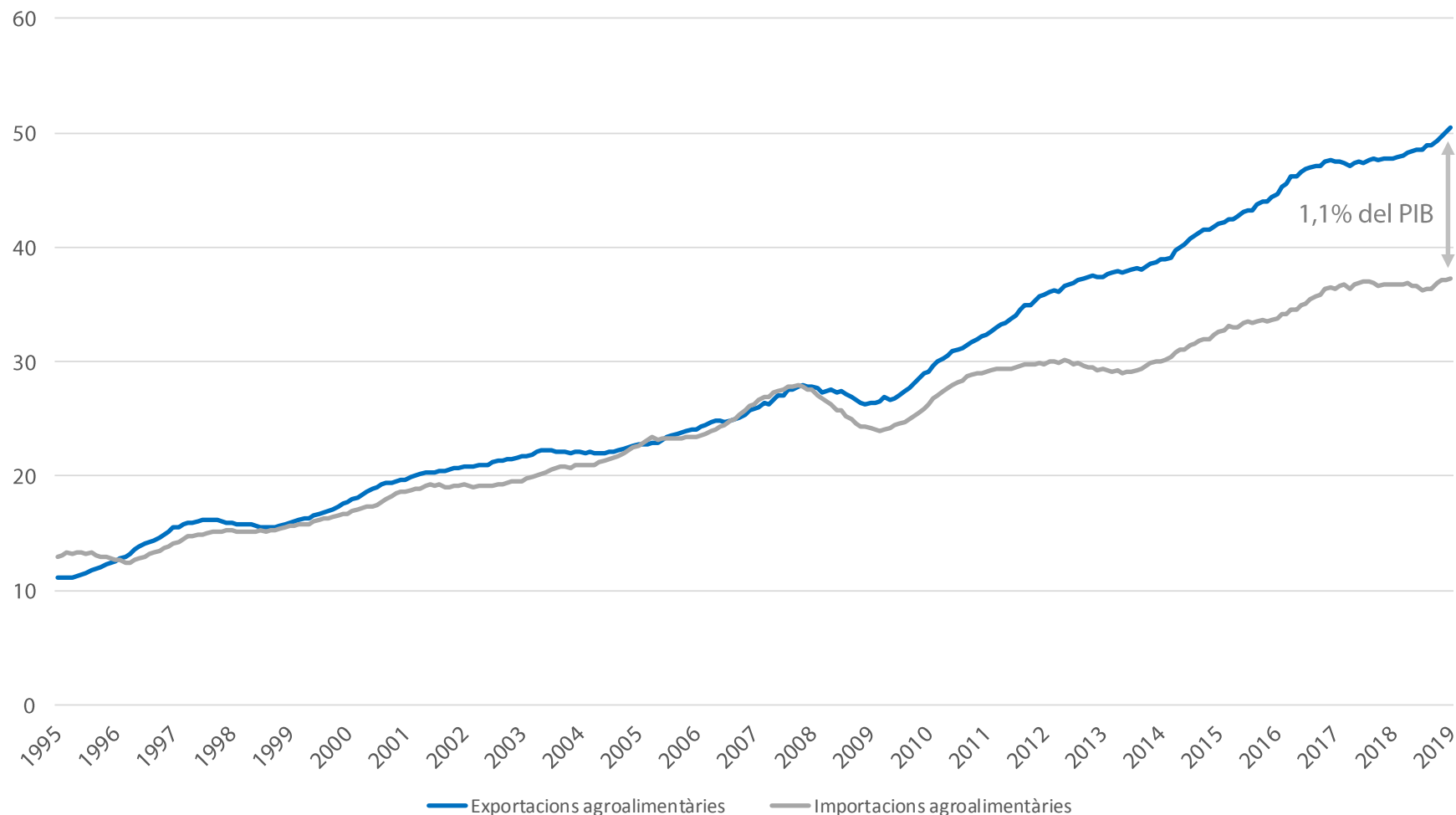
Percentatge de treballadors afectats per l'increment del SMI del 2019 (estimacions del BdE)

30,3% (MCVL, règim general i especials) vs. 6,2% total

28,1% (EPA) vs. 7,6% total

Augmenta el superàvit comercial del sector agroalimentari espanyol

Milers de milions d'euros

50.528 milions d'euros
en exportacions
agroalimentàries al 2019

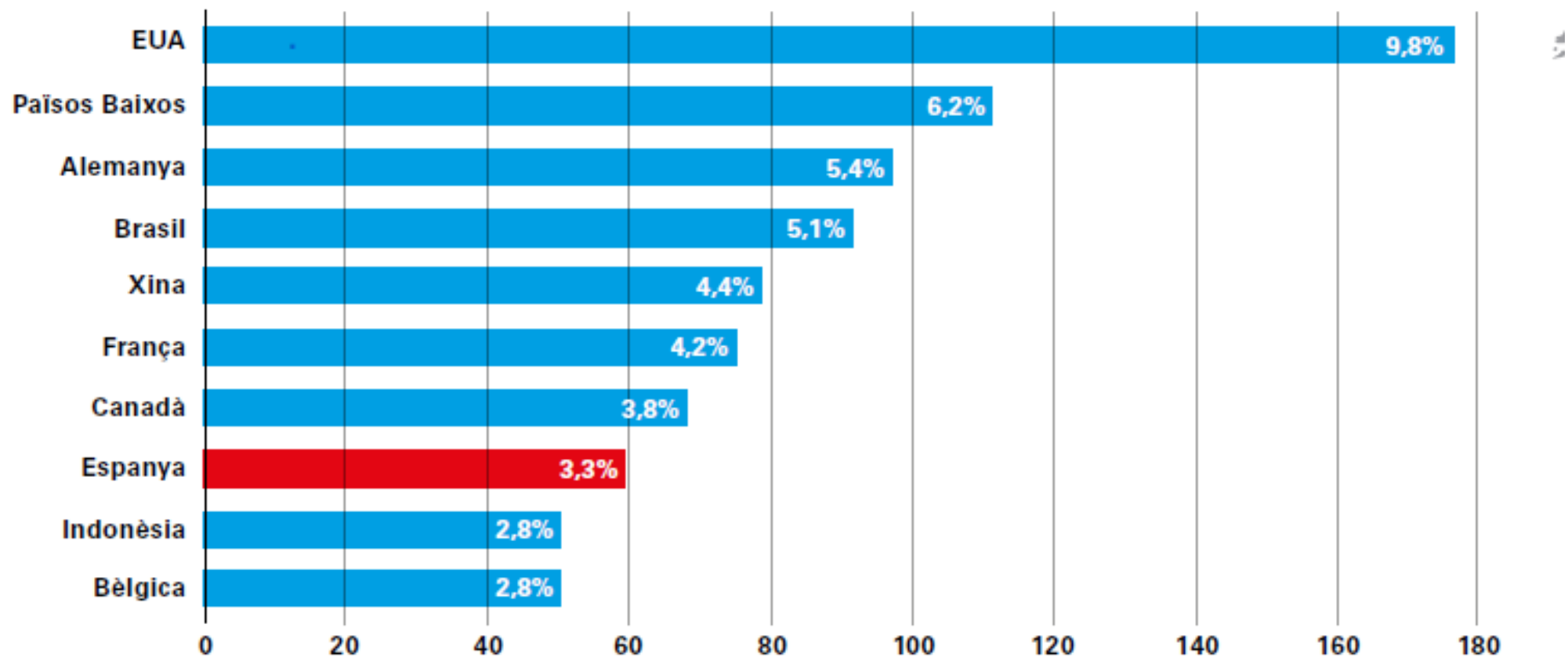
1,1% del PIB

17,4% del total
d'exportacions de béns al
2019

Top 10 de països exportadors agroalimentaris

Milers de milions de dòlars

Nota: La quota de cada país es el percentatge que representen les seves exportacions de productes agroalimentaris sobre el total mundial. Dades del 2017.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'OMC.

TARIC	Grup de productes	Espanya			Catalunya			
		2019 (milions €)	Pes *	Variació 2018-19	2019 (milions €)	Pes *	Pes sobre Espanya	Variació 2018-19
08	Fruïtes i fruits	8.855	17,6%	3,6%	934	8,7%	10,5%	5,6%
02	Carn i despulles comestibles	7.150	14,2%	28,1%	3.518	33,0%	49,2%	29,0%
07	Llegums i hortalisses	6.619	13,1%	8,6%	195	1,8%	2,9%	15,7%
22	Begudes de tota mena (excl. suc)	4.466	8,9%	0,4%	931	8,7%	20,8%	-2,2%
15	Greixos, oli animal o vegetal	4.134	8,2%	-5,0%	755	7,1%	18,3%	-9,5%
20	Conserves de verdures o fruita; suc	3.045	6,0%	3,2%	363	3,4%	11,9%	16,9%
03	Peixos, crustacis i mol·luscos	3.044	6,0%	-3,6%	272	2,6%	8,9%	-9,2%
19	Productes de cereals, pastisseria i fleca	1.820	3,6%	8,2%	645	6,0%	35,4%	-0,2%
21	Preparacions alimentàries diverses	1.647	3,3%	2,8%	540	5,1%	32,8%	6,5%
16	Conserves de carn o peix	1.638	3,3%	2,8%	345	3,2%	21,1%	-0,5%
04	Llet, productes lactis; ous	1.478	2,9%	4,3%	207	1,9%	14,0%	5,8%
23	Residus Indústria alimentària	1.063	2,1%	2,3%	454	4,3%	42,7%	-4,5%
01	Animals vius	711	1,4%	-1,0%	113	1,1%	15,9%	-18,3%
18	Cacau i les seves preparacions	670	1,3%	8,7%	286	2,7%	42,7%	10,5%
12	Llavors oleaginoses; plantes industrials	665	1,3%	0,4%	247	2,3%	37,1%	1,5%
17	Sucres; articles de confiteria	637	1,3%	7,2%	215	2,0%	33,7%	9,2%
09	Cafè, té, herba mate i espècies	525	1,0%	3,2%	220	2,1%	41,8%	-0,5%
13	Sucs i extractes vegetals	455	0,9%	18,0%	121	1,1%	26,6%	6,1%
10	Cereals	449	0,9%	10,3%	39	0,4%	8,8%	-14,4%
06	Plantes vives; produc. floricultura	430	0,9%	4,3%	73	0,7%	17,0%	4,1%
05	Altres productes d'origen animal	325	0,6%	4,0%	121	1,1%	37,3%	-4,0%
11	Produc. molinera	271	0,5%	8,2%	69	0,6%	25,6%	-0,1%
24	Tabac i els seus succedanis	253	0,5%	9,9%	12	0,1%	4,7%	35,7%
14	Matèries trenables	10	0,0%	-3,8%	1	0,0%	8,5%	-32,5%
Total d'exportacions agroalimentàries		50.361	100,0%	5,9%	10.677	100,0%	21,2%	8,5%

Nota: (*) El pes és el valor de les exportacions agroalimentàries de cada grup de productes sobre el total d'exportacions agroalimentàries espanyoles.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de DataComex.

Espanya

TARIC	Producte	2019	Pes	Variació 2018-19
0203	Carn d'animals de l'espècie porcina	4.582	9,1%	34,4%
0805	Cítrics frescos o secs	3.198	6,4%	1,7%
1509	Oli d'oliva i les seves fraccions	2.931	5,8%	-3,5%
2204	Vi de raïm fresc	2.739	5,4%	-7,8%
0709	Resta d'hortalisses, fresques o refrigerades	2.057	4,1%	9,5%
0810	Festa de fruites o altres fruits	1.720	3,4%	5,4%
0809	Albercocs, cireres, préssecs, prunes i aranyons, frescos	1.070	2,1%	-2,1%
1905	Productes de fleca, pastisseria i galeteria	1.075	2,1%	12,8%
2005	Resta d'hortalisses preparades	975	1,9%	4,1%
0702	Tomàquets frescos o refrigerats	922	1,8%	-0,8%
Total d'exportacions agroalimentàries		50.361		5,9%

Catalunya

TARIC	Producte	2019	Pes	Variació 2018-19
0203	Carn d'animals de l'espècie porcina	2.646	24,8%	32,8%
2204	Vi de raïm fresc	561	5,3%	-11,6%
1509	Oli d'oliva i les seves fraccions	325	3,0%	-13,4%
2309	Preparacions utilitzades per a l'alimentació dels animals	332	3,1%	-6,8%
0809	Albercocs, cireres, préssecs, prunes i aranyons, frescos	336	3,1%	3,3%
1905	Productes de fleca, pastisseria i galeteria	334	3,1%	20,0%
1904	Productes a base de cereals inflats o torrats; flocs de cereals o altres grans treballats	214	2,0%	-7,9%
1601	Embotits i productes similars de carn, despulles o sang	226	2,1%	-1,2%
2101	Extractes, essències i concentrats de cafè, te o herba mate	222	2,1%	-1,0%
0210	Carn i despulles comestibles, salats o en salmorra, secs o fumats	207	1,9%	-1,2%
Total d'exportacions agroalimentàries		10.677		8,5%

Nota: (*) El pes és el valor de les exportacions agroalimentàries de cada grup de productes sobre el total d'exportacions agroalimentàries espanyoles.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de DataComex.

Països	Espanya			Catalunya		
	Pes 2009	Pes 2019	Variació 2018-19	Pes 2009	Pes 2019	Variació 2018-19
França	20,9%	15,6%	1,3%	23,6%	17,6%	2,1%
Alemanya	11,9%	11,4%	1,7%	10,2%	6,6%	-3,4%
Itàlia	11,6%	10,0%	3,6%	13,8%	9,3%	5,8%
Portugal	11,6%	9,2%	2,9%	7,5%	5,4%	0,8%
Regne Unit	8,3%	7,9%	-0,3%	4,9%	5,1%	-4,1%
Xina	0,5%	4,3%	94,3%	0,5%	7,6%	138,1%
Estats Units	2,9%	4,1%	7,8%	2,6%	3,0%	-2,4%
Japó	0,8%	2,0%	10,4%	1,3%	3,5%	10,5%
Suïssa	1,5%	1,2%	8,4%	1,3%	1,1%	20,0%
Marroc	0,5%	1,0%	5,8%	0,6%	1,2%	28,5%

Nota: (*) El pes és el valor de les exportacions agroalimentàries a cada destinació sobre el total d'exportacions agroalimentàries espanyoles.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de DataComex

Agroalimentari

Informe Sectorial

2019

Un sector clau per a
l'economia i per a la societat

La complexitat
de les exportacions
agroalimentàries
espanyoles

La indústria
agroalimentària:
estructura empresarial
i productivitat

El paper de les
oficines rurals en
la inclusió financera

Situació i perspectives del sector agroalimentari

Articles analítics

1 **La complexitat de les exportacions agroalimentàries**

2 **La indústria agroalimentària: estructura empresarial i productivitat**

3 **El paper de les oficines rurals en la inclusió financera**

Product Complexity Rankings (PCI)

The Economic Complexity Index (ECI) and the Product Complexity Index (PCI) are, respectively, measures of the relative knowledge intensity of an economy or a product. ECI measures the knowledge intensity of an economy by considering the knowledge intensity of the products it exports. PCI measures the knowledge intensity of a product by considering the knowledge intensity of its exporters. This circular

argument is mathematically tractable and can be used to construct relative measures of the knowledge intensity of economies and products (see methodology section for more details).

ECI has been validated as a relevant economic measure by showing its ability to predict future economic growth (see Hidalgo and Hausmann

2009), and explain international variations in income inequality (see Hartmann et al. 2017).

This page includes rankings using the Economic Complexity Index (ECI).

Download

Download All Years

Showing

Product Classification

Year Range

Countries Products

SITC HS 92 HS 96 HS 02 HS 07

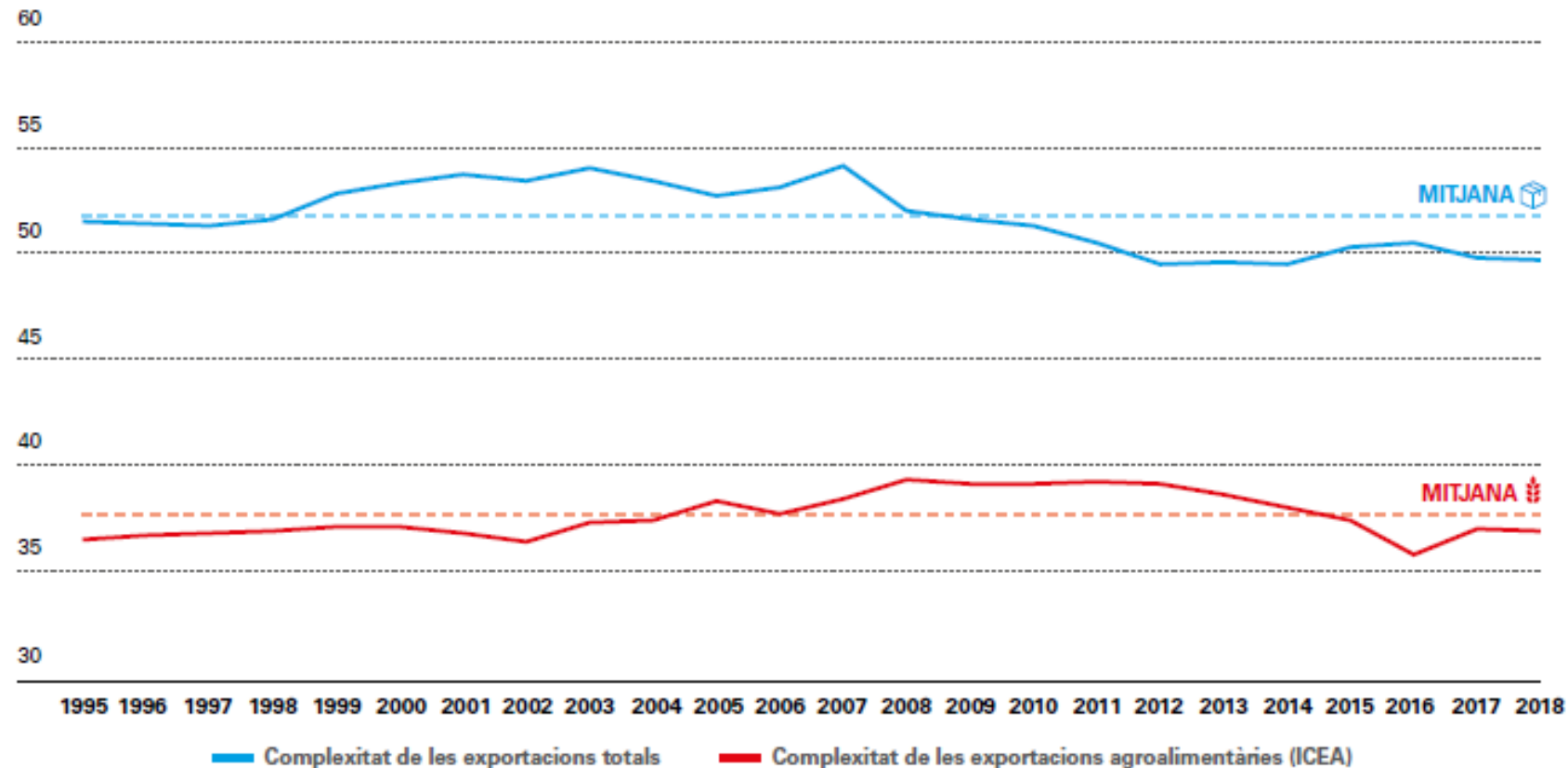
1966 - 1970 1971 - 1975 1976 - 1980 1981 - 1985 1986 - 1990 1991 - 1995
1996 - 2000 2001 - 2005 2006 - 2010 2011 - 2016

Product	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1 Miscellaneous Metalworking Machine-Tools	2.52256	2.67512	1.87303	2.49711	2.61514	3.15662
2 Epoxide Resins	1.83784	1.97366	1.94236	1.83678	1.96141	2.88522
3 Internal Combustion Engines for Boats	2.07325	2.12973	2.01504	2.15607	2.22936	2.84995
4 Silicones	1.75722	1.52377	1.55225	1.21938	1.79993	2.49873
5 X-Ray Equipment	2.19002	2.10454	2.1192	2.09564	2.11712	2.42405
6 Analog Instruments for Physical Analysis	2.01337	2.10461	2.06394	2.06129	2.17478	2.38132
7 Miscellaneous Metalworking Machinery	1.44444	1.61274	1.57284	1.24256	1.48957	2.35456
8 Machinery for Specialized Industries	1.73501	1.94562	1.9539	1.8277	2.0881	2.32944
9 Interchangeable Tool Parts	1.70985	1.51244	1.35654	1.97075	1.84799	2.31804

$$ICEA_{Esp,t} = \sum_{n=1}^N \frac{x_{n,t}^{Esp}}{X_t^{Esp}} * PCI_{n,t}$$

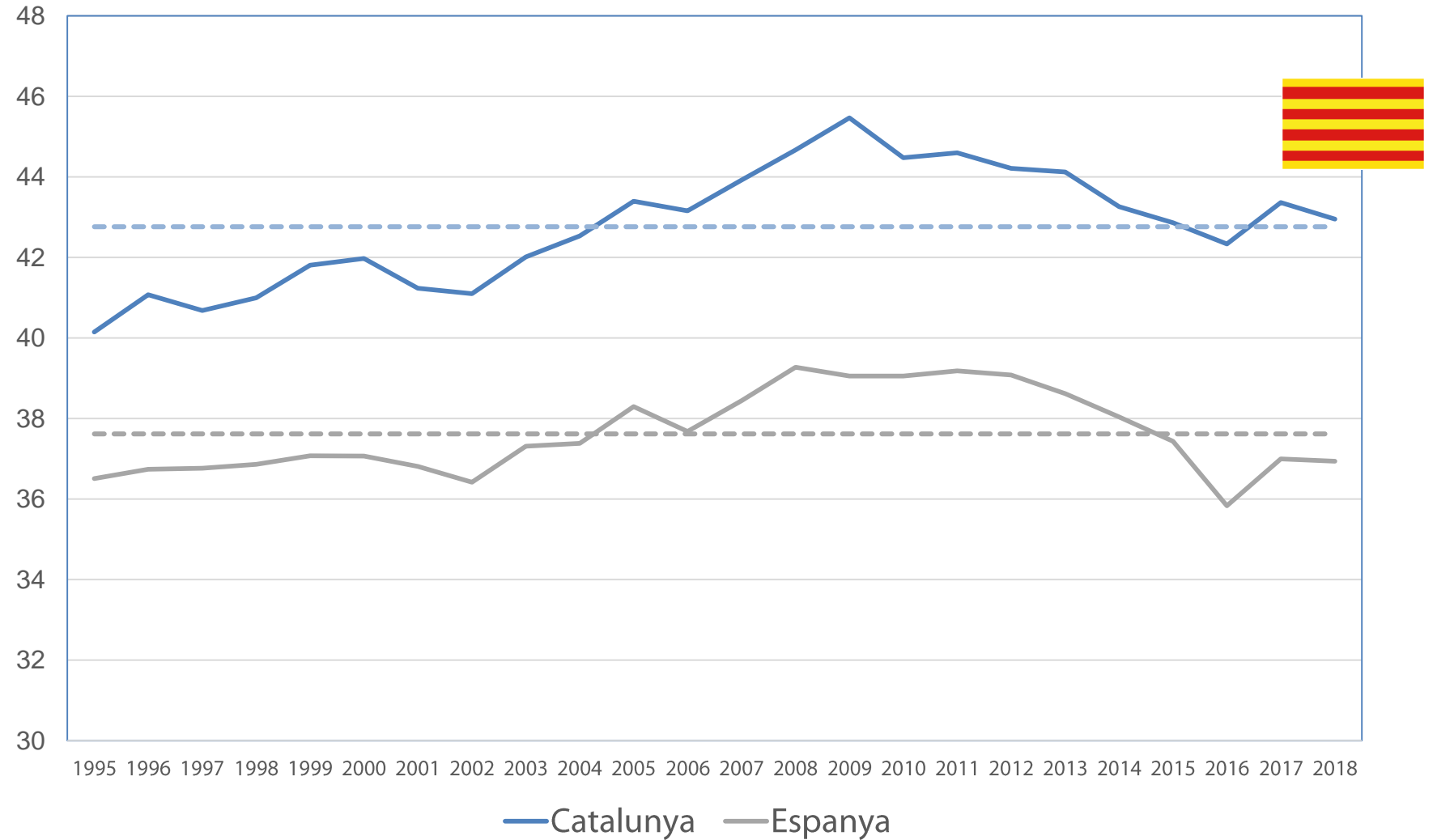
$$ICEA_{CA,t} = \sum_{n=1}^N \frac{x_{n,t}^{CA,t}}{X_t^{CA,t}} * PCI_{n,t}$$

Índex de la complexitat de les exportacions

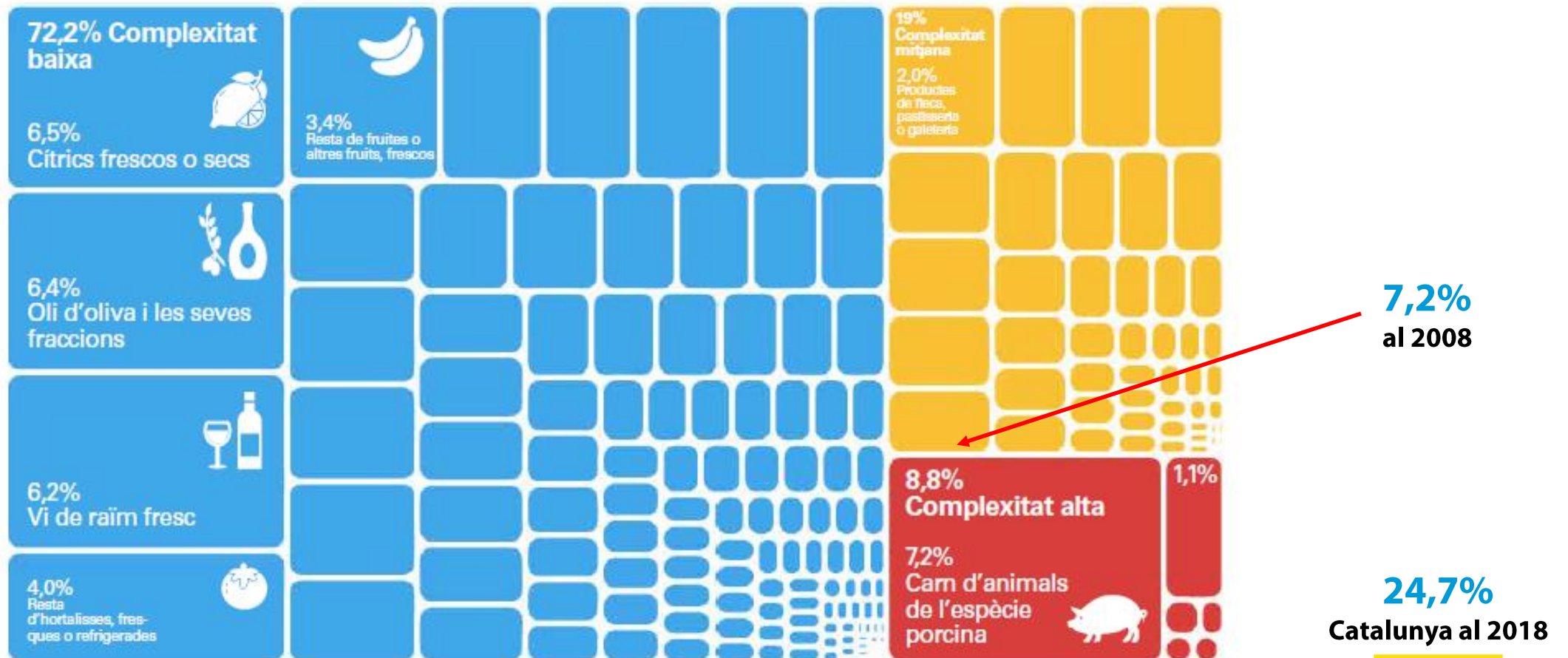

Nota: L'índex de la complexitat de les exportacions pren valors entre 0 i 100 en funció de la complexitat dels productes exportats.
 Font: CaixaBank Research, a partir de dades de DataComex i «The Atlas of Economic Complexity» (MIT).

Índex de la complexitat de les exportacions

Exportacions de productes agroalimentaris segons la seva complexitat

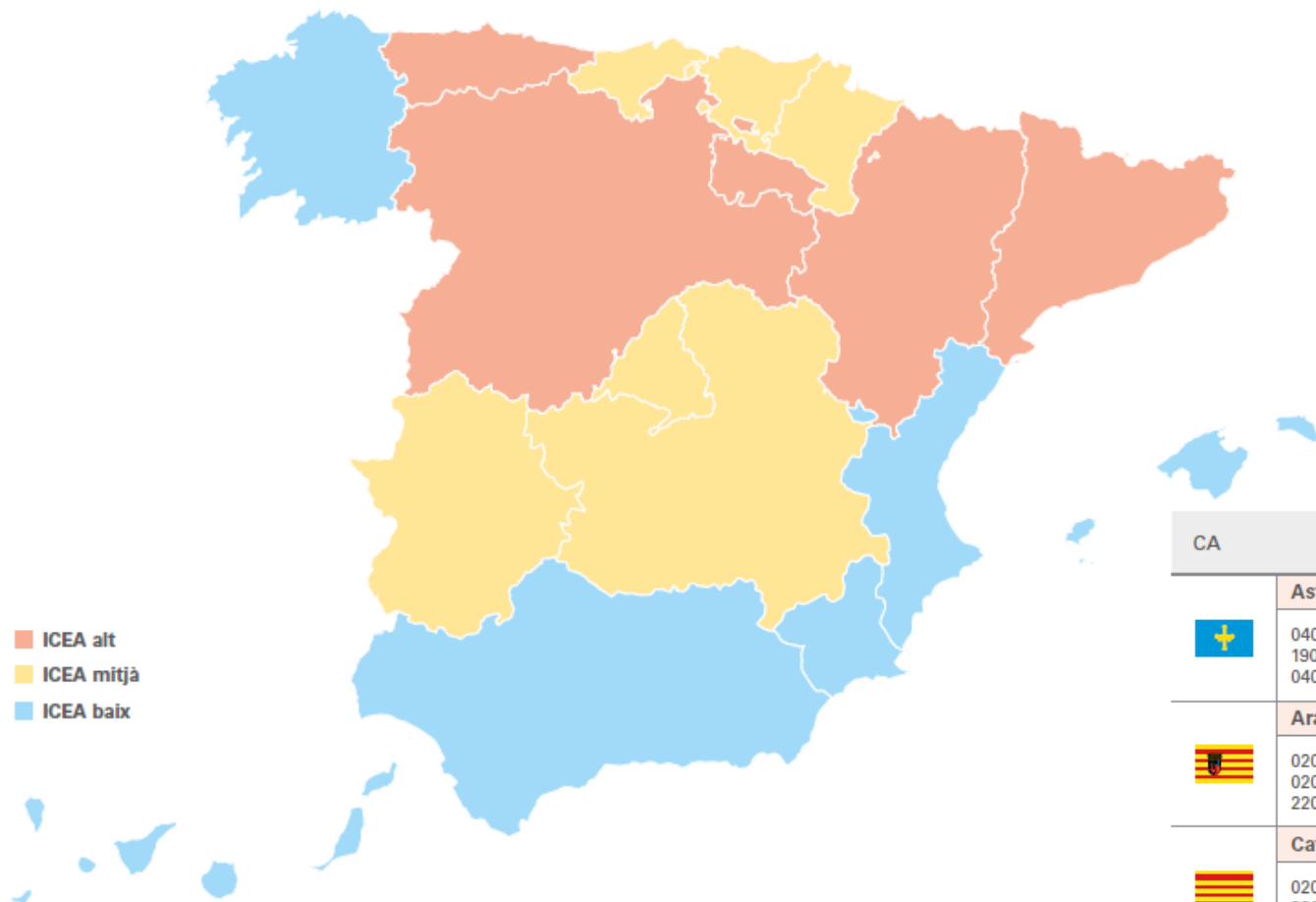

Nota: Classifiquem els productes agroalimentaris en tres grups en funció del valor del seu PCI (alt, mitjà o baix). Els grups es defineixen a partir del percentil 33 (41,9) i del percentil 66 (56,0) de la distribució del PCI. Les exportacions agroalimentàries corresponen a codis TARIC del 0101 al 2403. Dades del 2018.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de DataComex i «The Atlas of Economic Complexity» (MIT).

La complexitat de les exportacions agroalimentàries en les CC. AA.

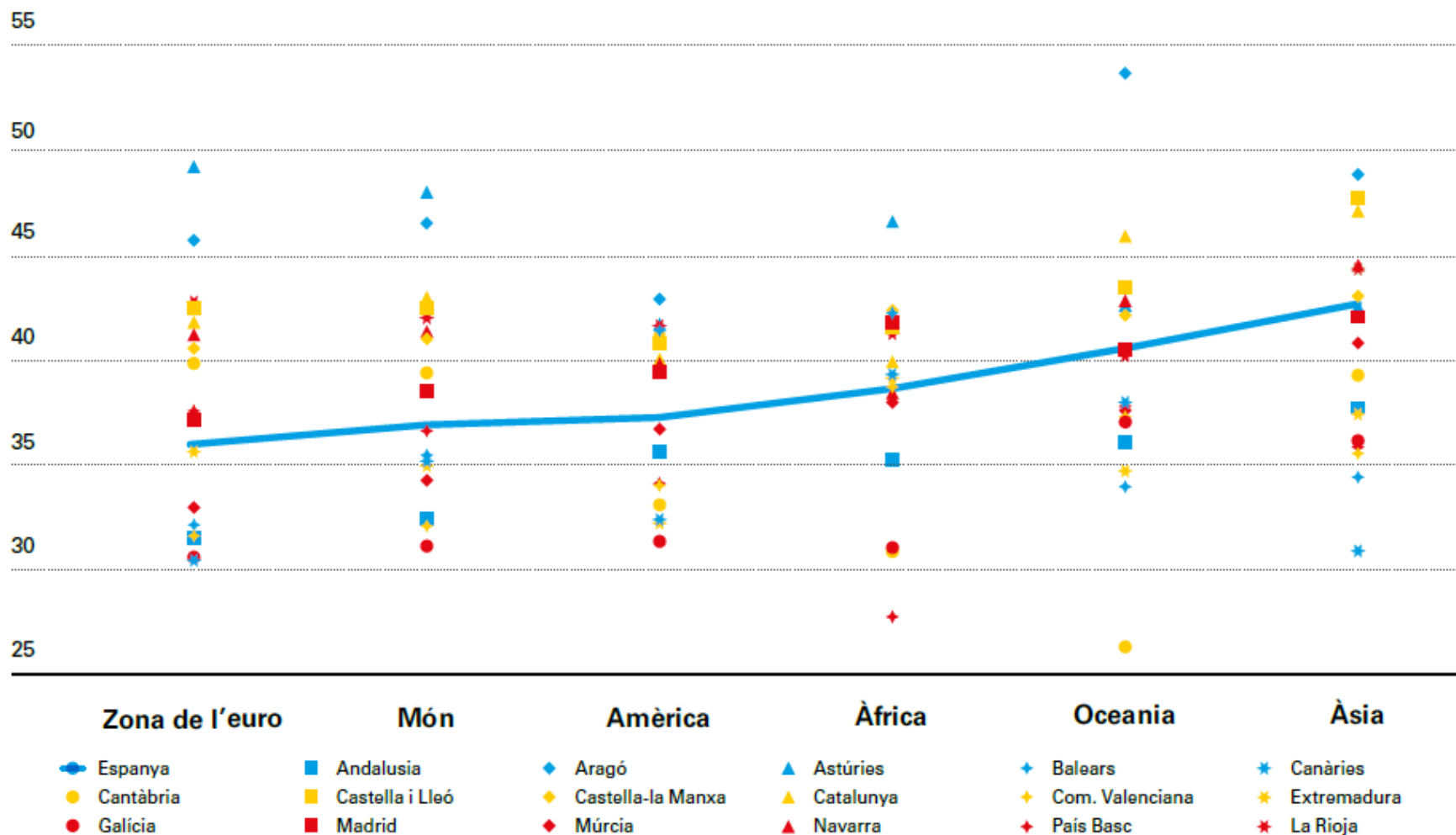

■ ICEA alt
■ ICEA mitjà
■ ICEA baix

CA	ICEA ¹	% d'exportacions agroalimentàries ²	% d'exportacions amb destinació a la zona de l'euro ³
 Astúries	47,9	5,1	75,9
0405 - Mantega i greixos de la llet per untar (52,2) 1901 - Extracte de malta i altres preparacions amb farina (47,2) 0401 - Llet i nata (crema), sense concentrar ni sucres (48,6) 			
 Aragó	46,6	14,6	51,1
0203 - Carn d'animals de l'espècie porcina (60,1) 0201 - Carn d'animals de l'espècie bovina (44,9) 2204 - Vi de raïm fresc (39,8) 			
 Catalunya	43,0	14,0	51,2
0203 - Carn d'animals de l'espècie porcina (60,1) 2204 - Vi de raïm fresc (39,8) 2309 - Preparacions per a l'alimentació dels animals (46,2) 			

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de DataComex i «The Atlas of Economic Complexity» (MIT).

Índex de complexitat de les exportacions agroalimentàries en funció de la destinació

Nota: L'índex de complexitat de les exportacions agroalimentàries es calcula a partir del PCI de cada producte i del seu pes en les exportacions agroalimentàries a cada destinació. L'índex pren valors entre 0 i 100. Les exportacions agroalimentàries corresponen a codis TARIC del 0101 a 2403. Dades del 2018.
 Font: CaixaBank Research, a partir de dades de DataComex i «The Atlas of Economic Complexity» (MIT).

Agroalimentari

Informe Sectorial

2019

Un sector clau per a
l'economia i per a la societat

La complexitat
de les exportacions
agroalimentàries
espanyoles

La indústria
agroalimentària:
estructura empresarial
i productivitat

El paper de les
oficines rurals en
la inclusió financera

Situació i perspectives del sector agroalimentari

Articles analítics

1 La complexitat de les exportacions agroalimentàries

2 La indústria agroalimentària: estructura empresarial i productivitat

3 El paper de les oficines rurals en la inclusió financera

És la primera
branca industrial
en valor afegit
i ocupació

20,3% del VAB
de la indústria
manufacturera

2,9% del VAB del
total de l'economia
espanyola, **7,3%** si
s'inclouen els efectes
indirectes

519.600 ocupats, el
18,8% de l'ocupació
manufacturera

Està dominada
per les empreses
petites

Amb un total de
31.393 empreses, el
96,5% de les quals
són pimes de menys
de **50 treballadors**

Està molt oberta
a l'exterior

31.097 milions
d'euros en
exportacions

Saldo comercial
positiu (**0,6%**
del PIB)

Ocupa el quart lloc
entre els països
de la UE, en termes
de VAB

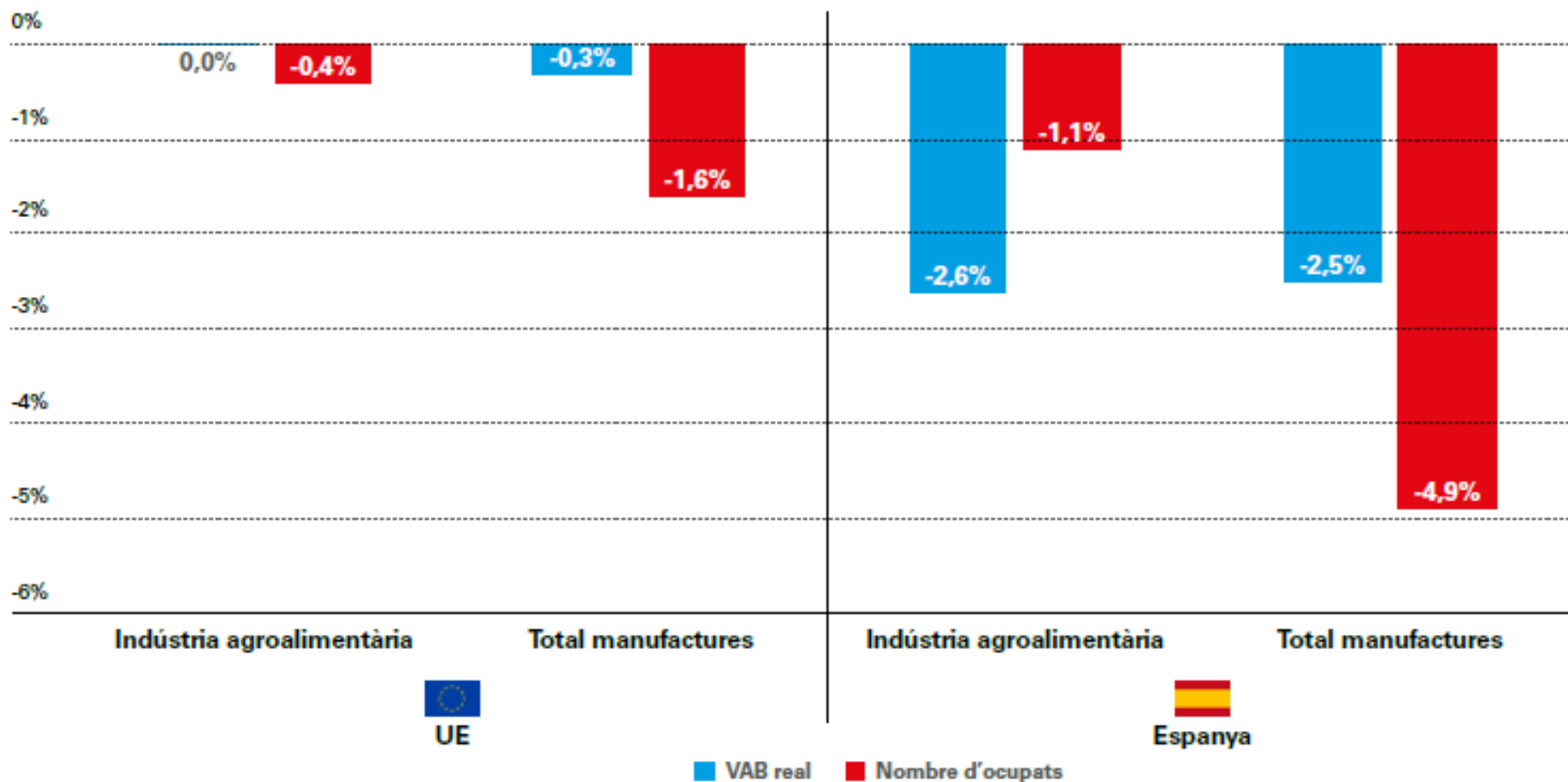
Contribució del
sector espanyol
al total de la UE:

10,5% del valor
afegit brut

10,9% dels ocupats

10,7% de les
empreses

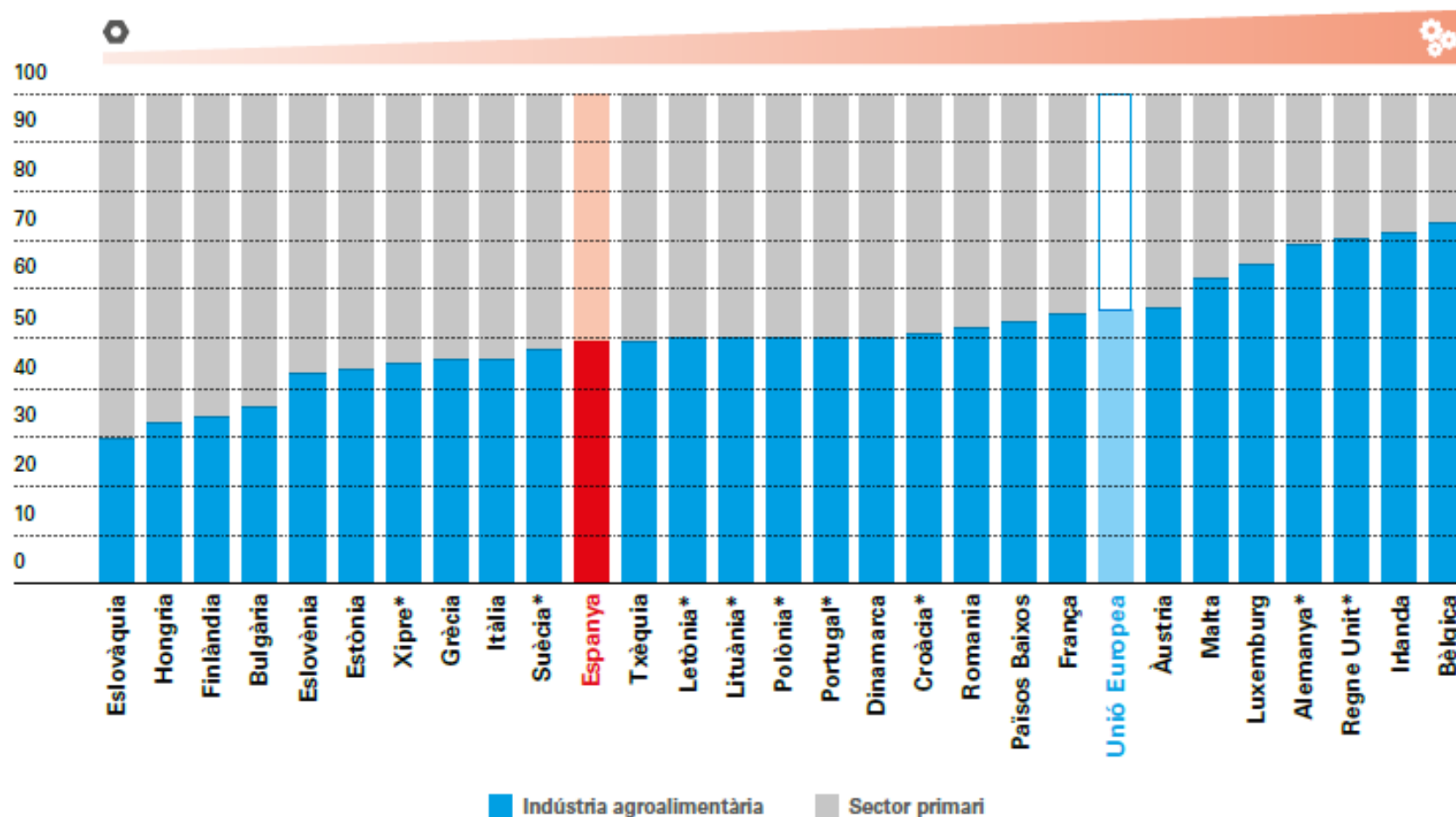
Variació anualitzada del VAB real i de l'ocupació entre el 2007 i el 2014 (%)

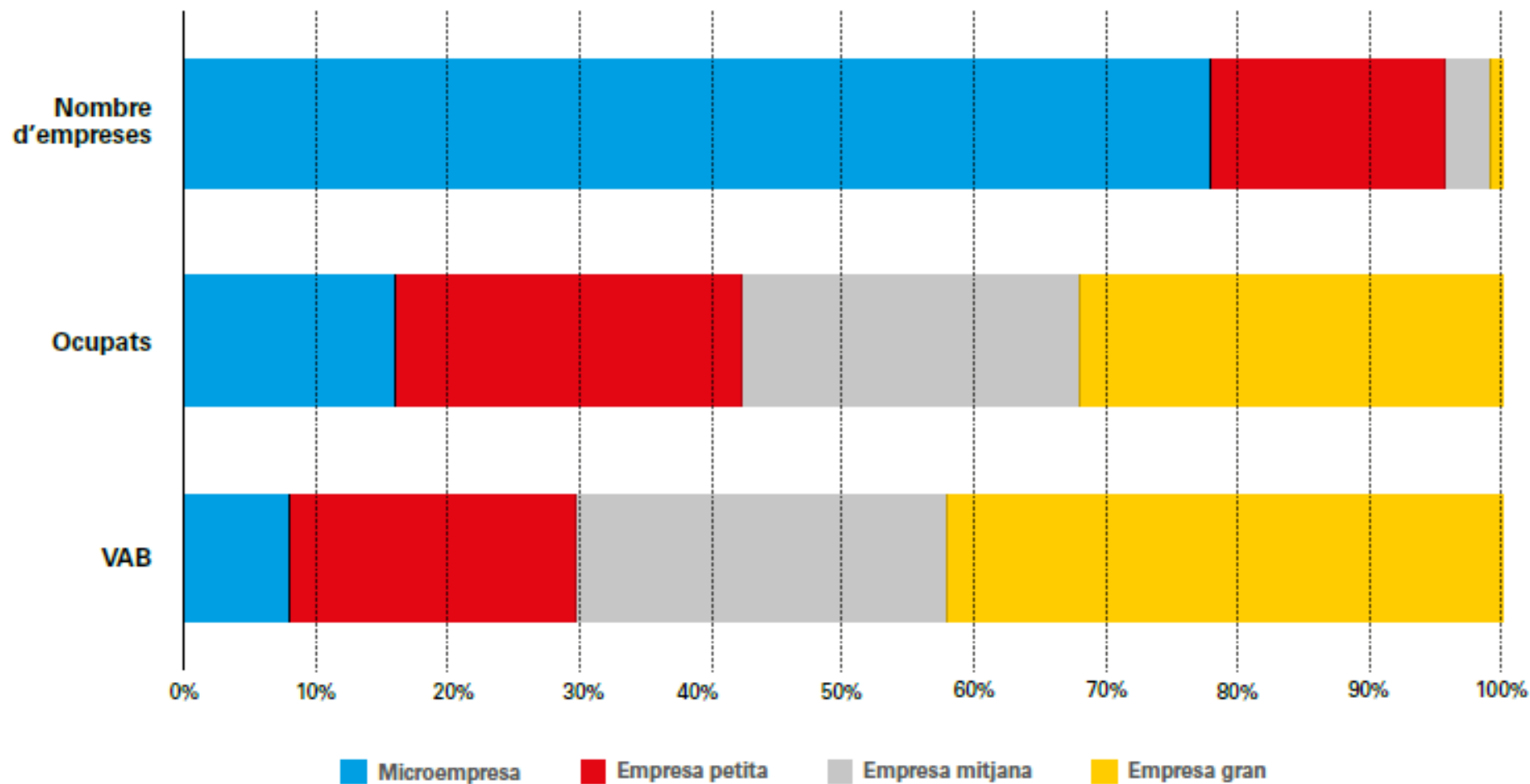
Font: CaixaBank Research, a partir de dades d'Eurostat.

Quins països europeus tenen el sector agroalimentari més industrialitzat?

Composició del sector agroalimentari en termes de VAB (%)

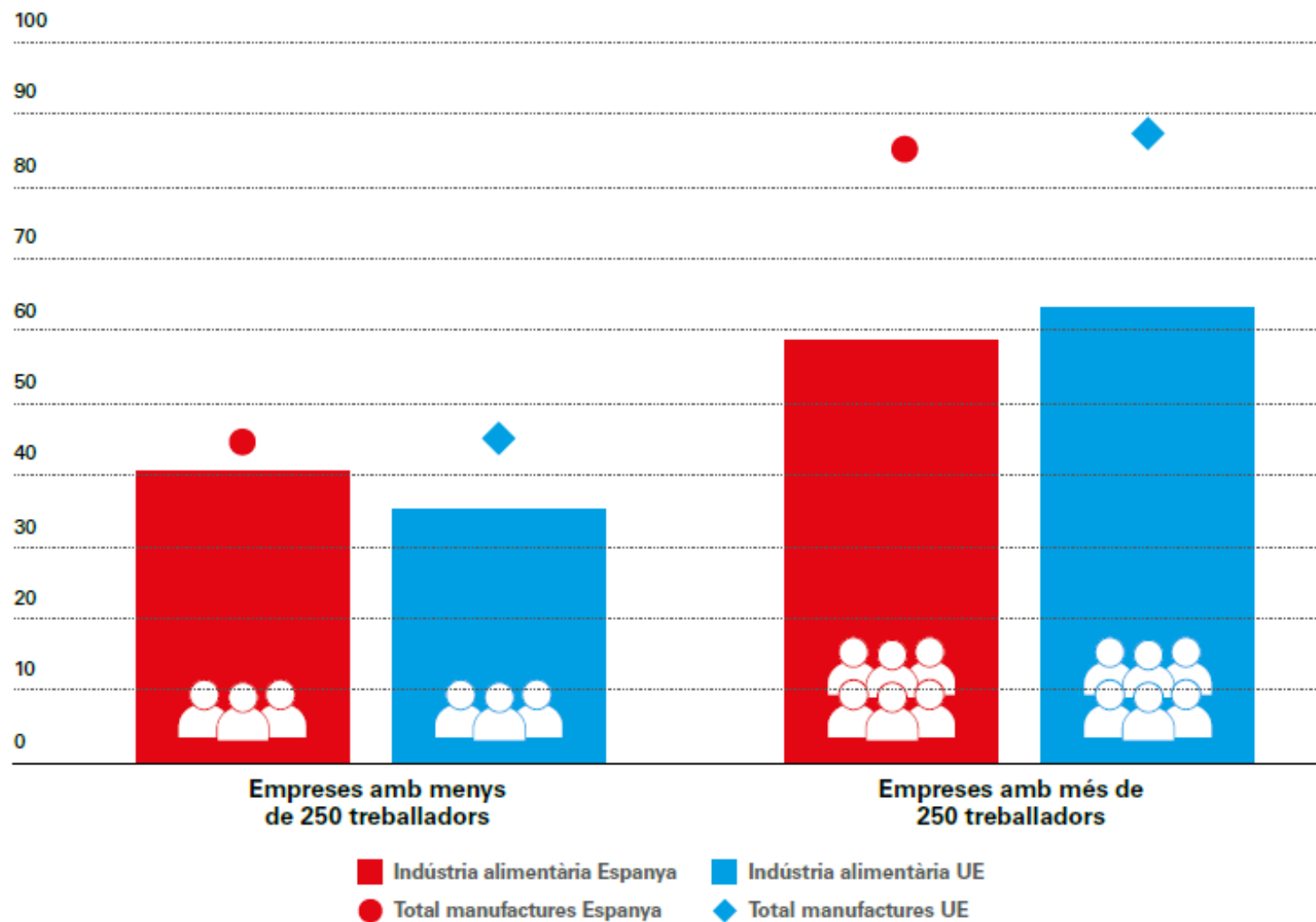
Nota: (*) Dades del 2016, dades del 2017 per a la resta de països.
 Font: CaixaBank Research, a partir de dades d'Eurostat (comptabilitat nacional).

Nota: Es defineix la dimensió de l'empresa en funció del nombre d'assalariats: micro (menys de 10), petita (de 10 a 49), mitjana (de 50 a 249) i gran (més de 250).

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE (enquesta industrial del 2017).

Valor afegit brut per treballador (milers d'euros)

Agroalimentari

Informe Sectorial

2019

Un sector clau per a
l'economia i per a la societat

La complexitat
de les exportacions
agroalimentàries
espanyoles

La indústria
agroalimentària:
estructura empresarial
i productivitat

El paper de les
oficines rurals en
la inclusió financera

Situació i perspectives del sector agroalimentari

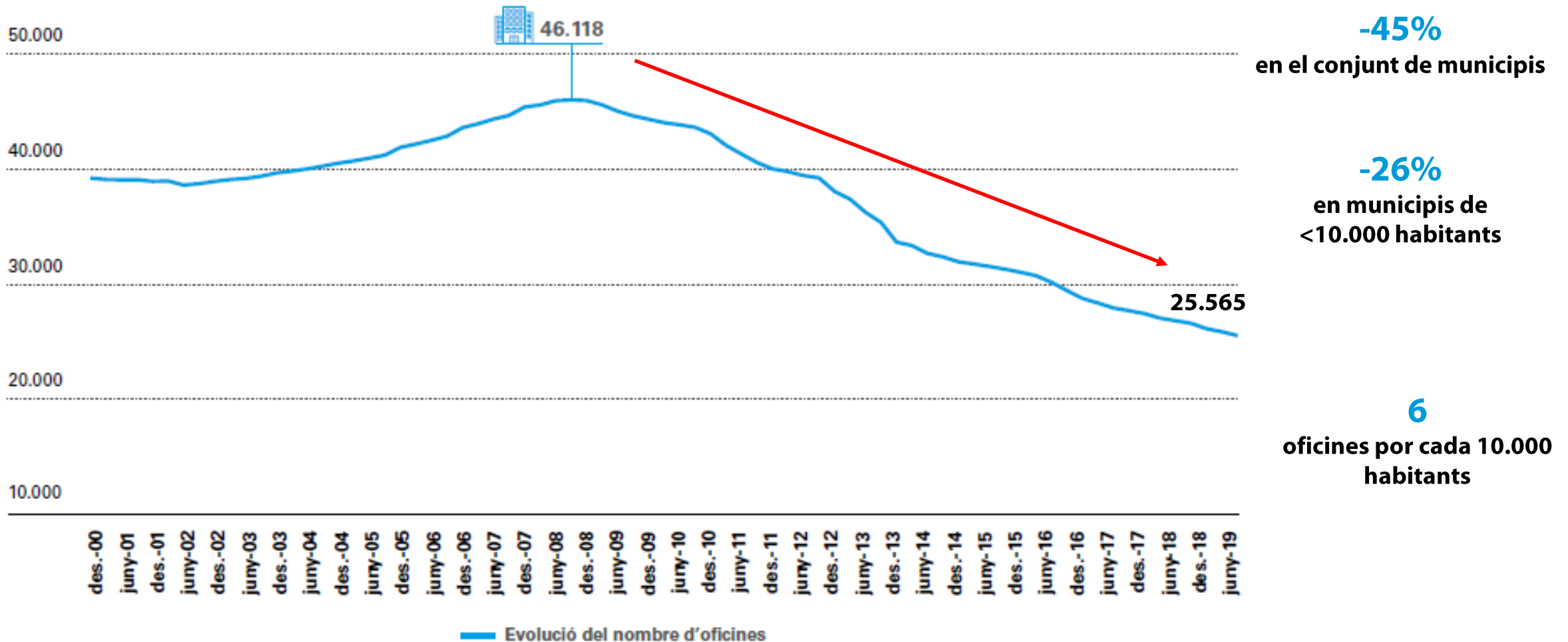
Articles analítics

1 La complexitat de les exportacions agroalimentàries

2 La indústria agroalimentària: estructura empresarial i productivitat

3 El paper de les oficines rurals en la inclusió financera

Nombre d'oficines bancaries a Espanya

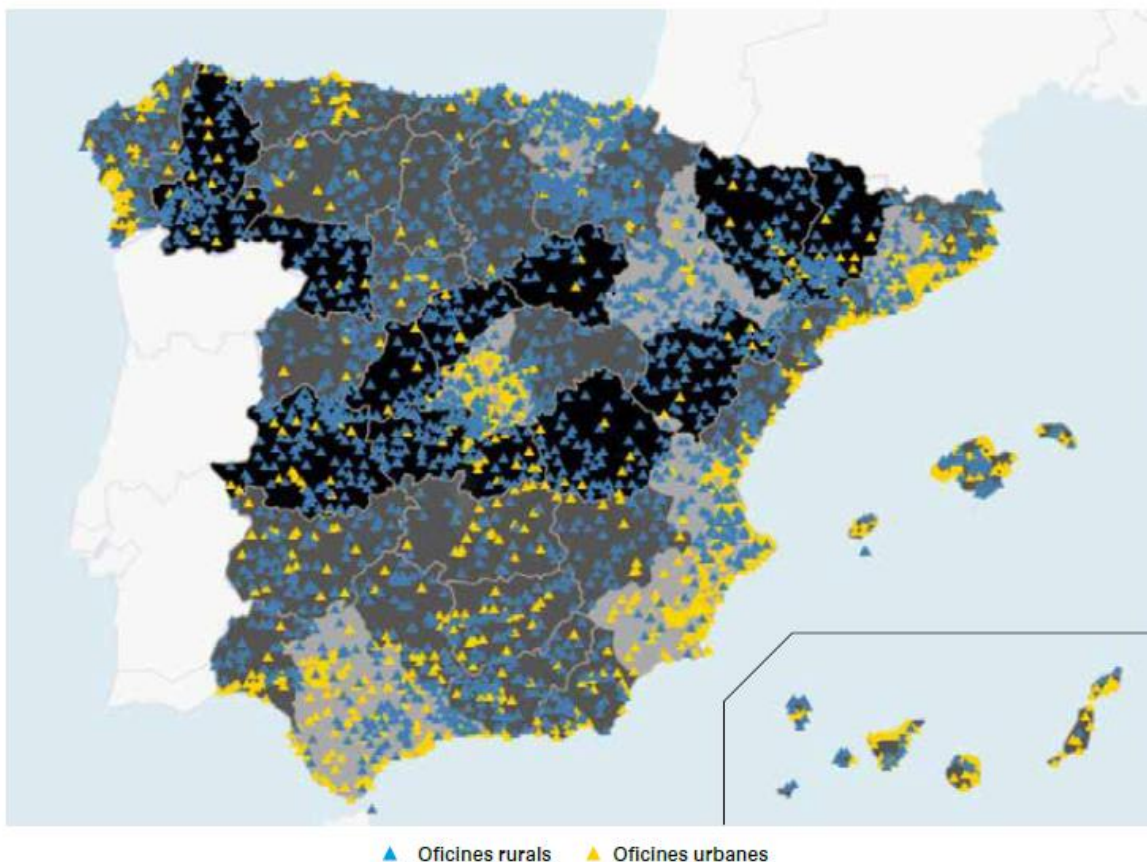
Font: CaixaBank Research, a partir de dades del Banc d'Espanya.

Municipis sense oficina bancària	des.-09	maig-17	Var.	% el 2017 sobre municipis
Municipis > 100.000 hab.	0	0	0	
Municipis > 10.000 hab.	0	0	0	
Municipis 5.000-10.000 hab.	0	4	4	0,7 %
Municipis 4.000-5.000 hab.	3	5	2	2,7%
Municipis 3.000-4.000 hab.	6	8	2	2,7%
Municipis 2.000-3.000 hab.	18	34	16	7,1%
Municipis 1.000-2.000 hab.	98	156	58	17,2%
Municipis 500-1.000 hab.	314	413	99	40,6%
Municipis 0-500 hab.	3.199	3.424	225	86,9%
Tots els municipis	3.638	4.044	406	49,8%
TOTAL MUNICIPIES ESPANYOLS	8.112	8.125	13	

2,7% de la població viu en un municipi sense oficina bancària

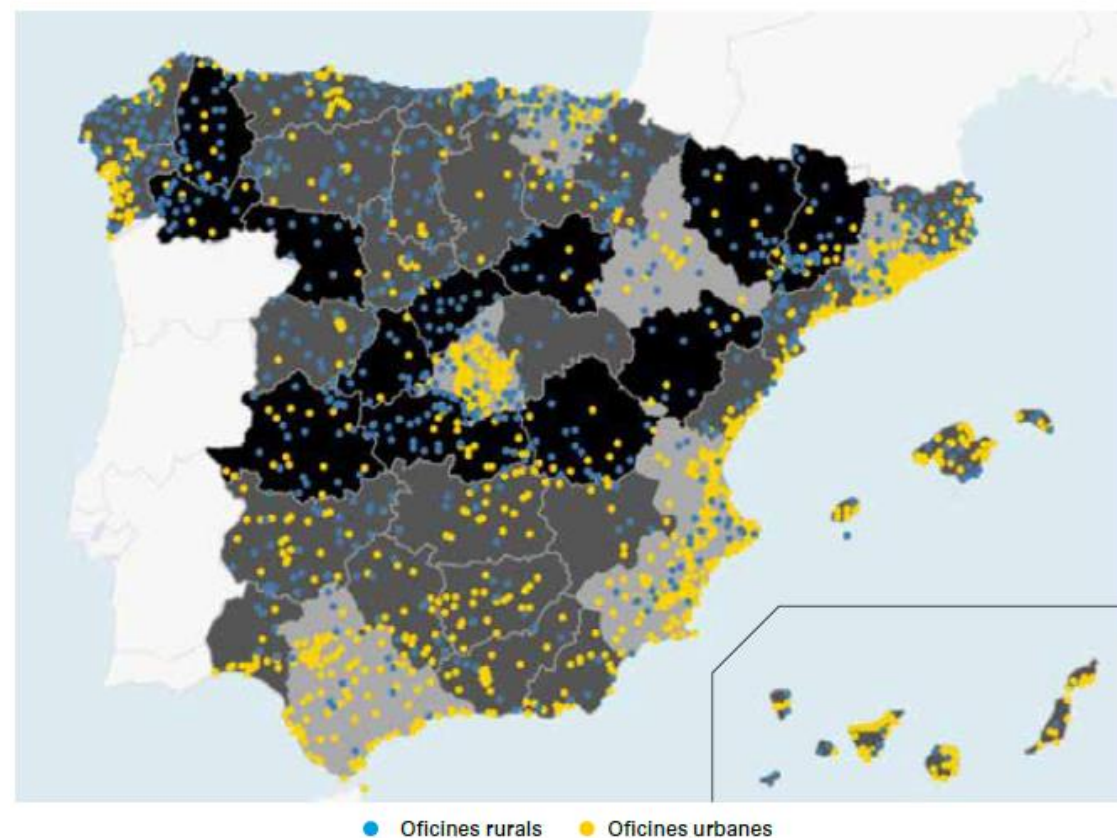
Font: CaixaBank Research, a partir de dades de la CECA i de l'AEB.

Oficines rurals i urbanes d'entitats que tenen l'origen en una caixa d'estalvis

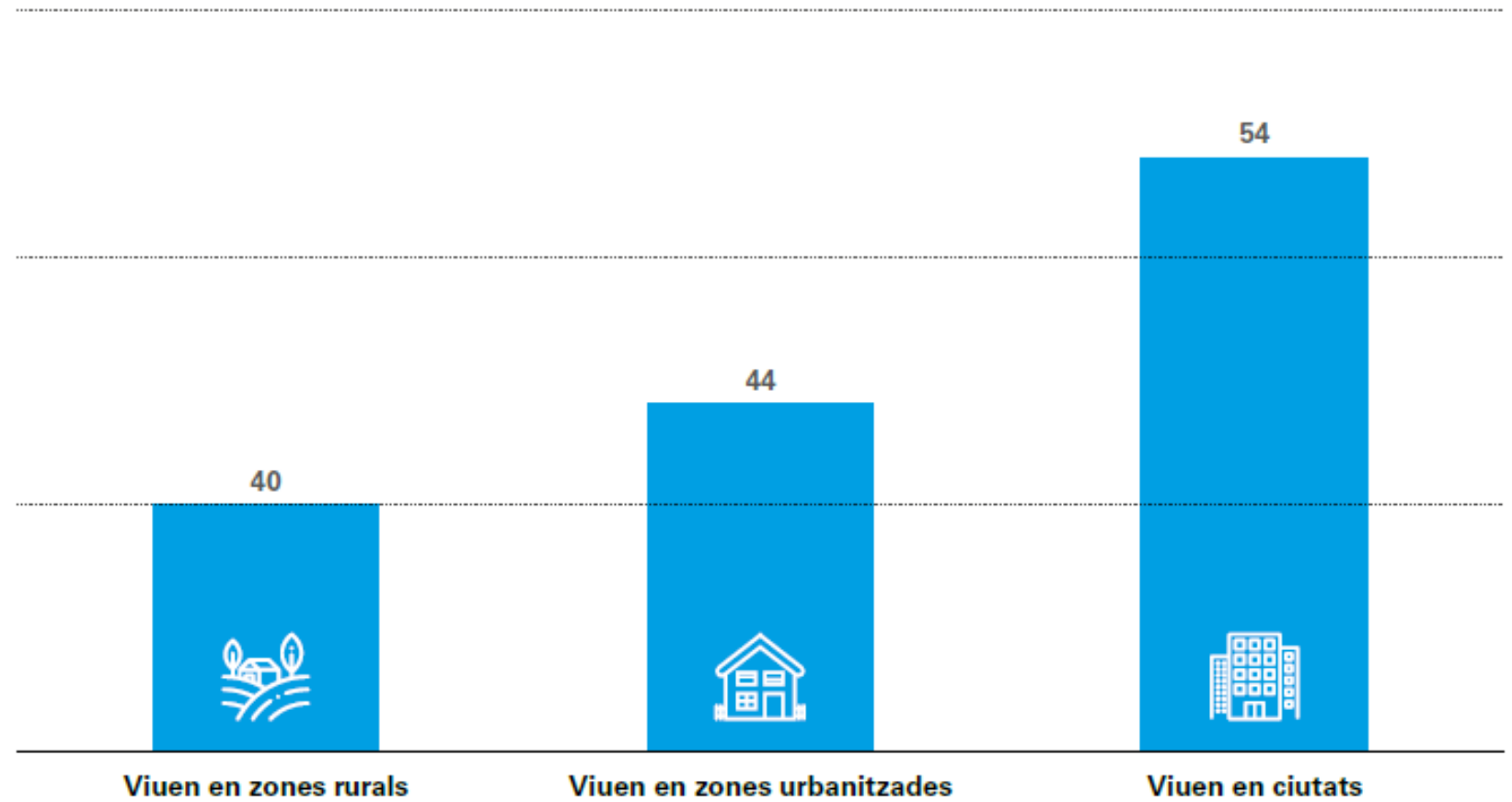
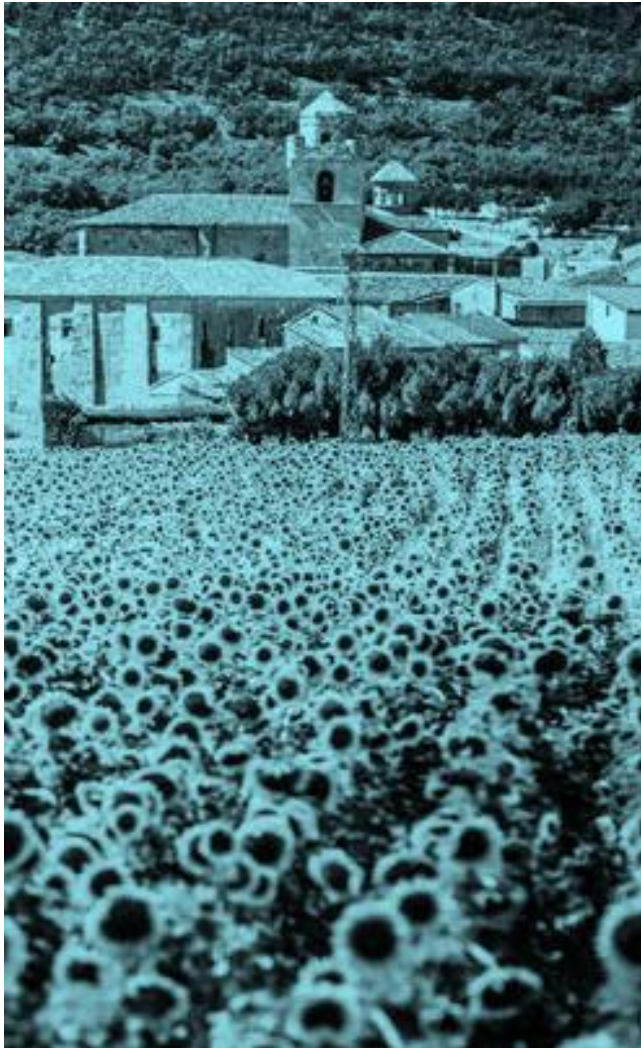
Nota: Els triangles blaus mostren les oficines rurals i els grocs, les oficines urbanes d'entitats que antigament eren caixes d'estalvis. Les províncies es classifiquen en tres categories en funció del nivell d'urbanització (negre: rurals; gris fosc: intermèdies; gris clar: urbanes).

Oficines rurals i urbanes d'entitats que tenen l'origen en un banc

Nota: Els punts blaus mostren les oficines rurals i els grocs, les oficines urbanes d'entitats que ja eren bancs originalment. Les províncies es classifiquen en tres categories en funció del nivell d'urbanització (negre: rurals; gris fosc: intermèdies; gris clar: urbanes).
Font: CaixaBank Research a partir de dades de l'SNL i d'Eurostat.

% de individus que usen banca digital al 2018

Font: CaixaBank Research, a partir de dades d'Eurostat.

Economia global:

Dèbil recuperació en marxa... però amb riscos a la baixa

Economia espanyola:

Desacceleració, no recessió... però amb reptes importants

Sector agroalimentari:

Un sector clau per l'economia i per la societat

Agroalimentari

Informe Sectorial

2019

Un sector clau per a
l'economia i per a la societat

La complexitat
de les exportacions
agroalimentàries
espanyoles

La indústria
agroalimentària:
estructura empresarial
i productivitat

El paper de les
oficines rurals en
la inclusió financera

Podeu trobar l'informe a la web
de *CaixaBank Research*
www.caixabankresearch.com/informe-sectorial

MOLTES GRÀCIES!

INFORME SECTORIAL AGROALIMENTARI:

Un sector clau per l'economia i per la societat

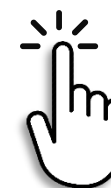

www.caixabankresearch.com

CaixaBank Research on Twitter

@CABK_Research

AVÍS SOBRE LA PUBLICACIÓ “**Informe del sector agroalimentari**” és una publicació de CaixaBank Research, que conté informacions i opinions procedents de fonts que considerem fiables. Aquest document té un propòsit merament informatiu, per la qual cosa CaixaBank no es responsabilitza en cap cas de l’ús que se’n pugui fer. Les opinions i les estimacions són pròpies de CaixaBank Research i poden estar subjectes a canvis sense notificació prèvia.